VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

Vero-osasto
Jere Lumme
p. 0295530041
jere.lumme@vm.fi

3.4.2017

Lakivaliokunta

HE 269/2016 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriön lausunto

Oikeusministeriössä on valmisteltu ehdotus hallituksen esitykseksi laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Ehdotus liittyy läheisesti tehostetun harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelmalle vuosille 2012—2015 sekä sitä seuranneelle harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaan vuosille 2016—2020 ja sen toimeenpanoa koskevaan toimenpideohjelmaan.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liiketoimintakiellosta annettua lakia. Esityksen mukaan lain soveltamisala laajennettaisiin yksityisen elinkeinonharjoittajan kirjanpitolaissa tarkoitettuun ammattitoimintaan. Lisäksi liiketoimintakiellon määräämisen edellytyksiä muutettaisiin siten, että liiketoimintakiellon määräämisen perusteena ei voisi olla lakisääteisten velvollisuuksien olennainen laiminlyöminen, jos laiminlyönti johtuu maksukyvyttömyydestä.

Lisäksi laissa tarkoitetulle valvontaviranomaiselle, lukuun ottamatta konkurssiasiamiestä, annettaisiin oikeus pyytää poliisia taikka toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä tulliviranomaista tutkimaan edellytykset määrätä liiketoimintakielto. Oikeus tutkintaa koskevan pyynnön esittämiseen annettaisiin myös konkurssilaissa tarkoitetulle pesänhoitajalle. Tutkinta koskisi

tilanteita, joissa liiketoimintakielto voitaisiin määrätä liiketoiminnassa tehdyn lakisääteisten velvollisuuksien olennaisen laiminlyönnin perusteella, mutta joissa ei olisi syyllistytty rikolliseen menettelyyn.

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän oikeutta saada tietoja päättyneistä liiketoimintakielloista laajennettaisiin.

Esitys sisältää lisäksi tarpeellisina pidetyt ehdotukset rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, konkurssilain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta. Tullin osalta esitys sisältää ehdotuksen rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 1 momentin muuttamisesta. Muutoksella laajennettaisiin Tullin oikeutta saada tietoja yksityiseltä yhteisöltä ja henkilöltä siten, että tietoja voidaan saada myös liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämiseksi. Oikeus tietojen saantiin ehdotetaan rajoitettavaksi välttämättömiin tietoihin. Esityksessä on huomioitu hyvin Tullin lausuntovaiheessa esittämiä huomioita ja muutosesityksiä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että esityksessä ehdotetut muutokset kehittävät liiketoimintakieltojärjestelmää ja vahvistavat siten harmaantalouden ja talousrikollisuuden torjunnan edellytyksiä. Valtiovarainministeriö tukee ehdotettuja muutoksia.

Neuvotteleva virkamies Jere Lumme